

АНАЛІЗ ПЕРЕШКОД У ВИРОЩУВАННІ ТА РОЗВИТКУ КІНОА

Ємець Олександр Михайлович,
кандидат біологічних наук, доцент
Сумський національний аграрний університет,

Зінченко Денис Юрійович,
студент 2 курсу факультету агротехнологій та природокористування
Сумський національний аграрний університет,

Сьогодні все більшої популярності здобуває кіноа, який є важливим культурним продуктом, що володіє високою харчовою цінністю та адаптацією до різних ґрунтових та кліматичних умов. Як очікується, у 2024 році обсяг ринку насіння кіноа оцінюється в 1,30 мільярда доларів США і до 2029 року досягне 2,12 мільярда доларів США, а середньорічний темп зростання становитиме 10,16% протягом прогнозованого періоду (2024-2029 роки) [3].

Насіння кіноа привертає увагу свідомих споживачів, які турбуються про своє здоров'я, у всьому світі завдяки своїй корисності, відсутності глютену та потенціалу як функціональний інгредієнт у харчуванні. Зерно схоже на рис та може бути використане у кулінарії аналогічно. Кіноа стала популярною як здорова та смачна альтернатива рису. Проте обмежений обсяг виробництва кіноа гальмує ринок, хоча вона вважається суперпродуктом для здоров'я, а свідомість про її корисні властивості зростає, що призводить до збільшення попиту в Європі та Північній Америці.

Сільське господарство та агропродовольство Канади (AAFC) активно сприяє розвитку кіноа шляхом проведення прямих наукових досліджень і надання фінансової підтримки через кластер різноманітних польових культур. Цей кластер спрямований на підтримку наукових досліджень і розробок угалузі високопотенційних спеціальних культур, таких як льон, насіння соняшнику, конопель, кіноа та гірчиці. Від боротьби зі шкідниками до створення нових сортів і впровадження передових методів управління – дослідження проводяться для того, щоб фермери могли максимально вигідно використовувати цю нову культуру [1].

Кіноа також адаптується до системи вирощування рису та швидко пропагується як альтернативна культура продовольчої безпеки у Бутані. З метою швидкого просування вирощування кіноа Королівський уряд Бутану підтримує постачання безкоштовного насіння кіноа, технологій вирощування та фрезерного обладнання сільським громадам, щоб стимулювати споживання та використання кіноа на національному рівні [3].

Не дивлячись на свої переваги, вирощування кіноа стикається з рядом перешкод, які ускладнюють його вирощування та розвиток. Нижче ми пропонуємо коротко проаналізувати основні перешкоди, які можуть стримувати її ширше поширення: а) низька врожайність – кіноа має відносно низьку врожайність порівняно з іншими зерновими культурами, що робить її менш економічно вигідною для фермерів; б) складність збирання – збирання кіноа може бути складним і трудомістким процесом, що вимагає професійних машин і обладнання; в) шкідники і хвороби – кіноа може бути схильною до нападу шкідників та хвороб, що може призвести до втрати врожаю; г) необхідність у спеціалізованих знаннях – коли вирощування кіноа потребує спеціалізованих знань та навичок, що може бути недоступним для деяких фермерів; д) нерозвинений ринок – на сьогодні ринок кіноа все ще порівняно нерозвинений, що може ускладнювати фермерам продаж своєї продукції; е) недостатня обізнаність – також багато споживачів не знайомі з кіноа або не знають, як її готувати, що може обмежувати попит на цю культуру [4].

Щодо можливих шляхів вирішення, то тут перш за все:

- вчені працюють над розробкою нових сортів кіноа з більш високою врожайністю, що може зробити цю культуру більш привабливою для фермерів;
- розробка більш ефективних і економічних методів збирання кіноа може допомогти знизити виробничі витрати (іншими словами – вдосконалення методів збирання);
- дослідження та розробка методів боротьби зі шкідниками та хворобами кіноа можуть допомогти захистити врожай;
- навчання фермерів кращим практикам вирощування кіноа може допомогти їм підвищити свою продуктивність та прибутковість;
- маркетингові кампанії та інші зусилля з просування можуть допомогти підвищити обізнаність про кіноа та збільшити попит на цю культуру, тобто розширення ринку;
- підтримка урядом, а саме урядові програми та стимулювання можуть допомогти фермерам вирощувати та продавати кіноа [2].

Отже, з вищевикладеного ми вважаємо, що кіноа має великий потенціал стати важливою продовольчою культурою, утім для ширшого розповсюдження необхідно подолати низку перешкод. Завдяки спільним зусиллям дослідників, фермерів, урядів та споживачів кіноа може стати стійким та поживним джерелом їжі для людей у всьому світі.

Список літератури

1. Кіноа. Відновлено з <https://en.wikipedia.org/wiki/Quinoa>

2. Користь кіноа. Відновлено з <https://www.eatingwell.com/article/8068328/is-quinoa-good-for-you/>

3. Розмір та частка ринку насіння кіноа – тенденції зростання та прогнози (2024-2029 рр.). Відновлено з <https://www.mordorintelligence.com/industry-reports/quinoa-seeds-market>

4. Як виростити кіноа на огороді. Відновлено з <https://savvygardening.com/how-to-grow-quinoa/>